

สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรขยายความคุ้มครองและการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้ครอบคลุมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชุมชนที่ได้รับการรับรองสิทธิไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับสมควรปรับปรุงมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มบทกำหนดโทษทางอาญากรณีการฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชุมชนและการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิ เพิ่มบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการเปรียบเทียบคดีบรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมาย

๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการสำคัญเป็นกลไกการกำหนดในการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย มาตรา ๕๕ และการรวมกันเป็นชุมชนเพื่ออนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ รวมถึงการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และยั่งยืน ตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒) กำหนดบทนิยามคำว่า “กองทุน” หมายความว่า กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ และมาตรา ๑๓)

๓) กำหนดบทนิยามคำว่า “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ และมาตรา ๑๓)

(๒) อำนาจของรัฐมนตรี

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจในการออกกฎกระทรวง ลดหรือ ยกเว้นค่าธรรมเนียม รวมทั้งการลดหรือยกเว้นค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ตำรับยาแผนไทยของชาติ หรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๙ วรรคสอง)

(๓) คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ (๗) และมาตรา ๙)

๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ

คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสนับสนุนบริการ

สุขภาพ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสองคนจากผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ทางด้านนิติศาสตร์ ด้านเภสัชศาสตร์ ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเกษตรศาสตร์และพฤกษศาสตร์ ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทย และด้านการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแต่งตั้งข้าราชการในกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) หน้าที่และอำนาจ

คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีหน้าที่และอำนาจในการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอแผนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบทุกห้าปี จัดทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ชุมชน และองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ให้ความเห็นชอบในการสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนหรือของผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินกองทุนและการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร-กำกับดูแลและประเมินผลตามแผนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและแผนปฏิบัติการและการดำเนินงานกองทุน และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

๓) วิธีการประชุม

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๔) วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มหรือแทนตำแหน่งที่ว่าง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ้นจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จะต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะนั้น

(๓) ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กำหนดเพิ่มประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่เป็นตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน และกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖ และเพิ่มมาตรา ๔๒/๑ ถึงมาตรา ๔๒/๕)

๑) กำหนดให้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีดังต่อไปนี้ (๑) ตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ (๒) ตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป (๓) ตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล และ (๔) ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน อาจนำมาจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อขอรับการคุ้มครองและส่งเสริมตามที่กำหนดโดยบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียน โดยในการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามให้ชุมชนยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นชุมชนโดยตั้งตัวแทนยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนกลาง ชุมชนที่ขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะเป็นกลุ่มคนที่รวมตัวในอาณาบริเวณเดียวกัน สืบทอดระบบวัฒนธรรมร่วมกันมาโดยต่อเนื่อง มีกิจกรรมการใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยร่วมกันโดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา การขอขึ้นทะเบียนและการพิจารณาอนุมัติขึ้นทะเบียนชุมชนตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการถอนทะเบียนการเป็นชุมชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อชุมชนได้รับการขึ้นทะเบียนชุมชน และยื่นขอจดทะเบียนสิทธิในตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๐ มาตรา ๖๖ ถึงมาตรา ๖๘ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ในหมวด ๔ การอุทธรณ์ ที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลมาใช้บังคับกับกรณีตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนด้วย โดยอนุโลม และในกรณีชุมชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ได้สิ้นสภาพการเป็นชุมชน ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนที่จดทะเบียนไว้ เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

๒) ผู้ใดประสงค์จะนำตำรับยาแผนไทยของชุมชนไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวินิจฉัยตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์แก่ชุมชนต่อผู้อนุญาต การสิ้นสภาพการเป็นชุมชนให้ค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๓) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ข้อยกเว้นการใช้สิทธิของผู้ทรงสิทธิ และเพิ่มอำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจดทะเบียนรับการจดทะเบียนทางมรดกซึ่งสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ วรรคสาม มาตรา ๓๔ วรรคสอง (๒) และมาตรา ๓๕ วรรคสี่)

- ห้ามมิให้รับจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเมื่อนายทะเบียนเห็นว่า (๑) เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ หรือเป็นตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป หรือ (๒) เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล หรือเป็นตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน ที่ได้จดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ (๓) เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลที่ปรุงโดยไม่ใช้หลักการแพทย์แผนไทย เช่น ใช้สารสกัดจากพืช สัตว์ หรือจุลชีพที่มีใช้สารสกัดดั้งเดิมตามธรรมชาติ หรือใช้วิธีการแปรรูปที่มีใช้การแปรรูปอย่างหายาบ

- เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขอจดทะเบียนแล้วเห็นว่าผู้ขอจดทะเบียนเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ และภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ขอจดทะเบียนนั้น ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ ให้นายทะเบียนประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนนั้นโดยไม่ชักช้า ณ สำนักงานทะเบียนและที่ทำการอำเภอทุกอำเภอ สำหรับกรุงเทพมหานครให้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน ณ ศาลว่าการกรุงเทพมหานครและที่ทำการเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร หรือโดยวิธีการอื่นใดที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- เมื่อได้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนรายใดแล้ว บุคคลใดเห็นว่าตนมีสิทธิจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้น จะยื่นคำคัดค้านต่อนายทะเบียนพร้อมทั้งแสดงหลักฐานก็ได้ แต่ต้องยื่นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศโฆษณา

- หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- การแก้ไขเพิ่มเติมชื่อยกเว้นสิทธิของผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย หากเป็นการเตรียมยาเฉพาะรายตามใบสั่งแพทย์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยแก้ไขคำว่าผู้ประกอบวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

- การขอและการจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นเมืองของต่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ วรรคสอง)

การขอจดทะเบียน การออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และการเพิกถอนการจดทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) กำหนดให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนดเรื่องการออกใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือที่ดินที่จะใช้ปลูกสมุนไพร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ วรรคสอง)

การขอขึ้นทะเบียน การออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียน ใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียน และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) ปรับปรุงที่มาของเงินและทรัพย์สินของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการดำเนินงานของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่)

กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้ (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาล (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือกองทุนได้รับตามกฎหมาย (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากกองทุน (๕) ค่าธรรมเนียมคำขอ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติตามมาตรา ๑๙ และ (๖) รายได้อื่นที่เกิดจากการดำเนินการกองทุนเงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเก็บรักษาเงิน และทรัพย์สินของกองทุน และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษทางอาญา และเพิ่มบทบัญญัติที่ให้อำนาจเปรียบเทียบในคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๙ และเพิ่มมาตรา ๗๗/๑ มาตรา ๗๗/๒ และมาตรา ๘๒/๑)

๑) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ ประกอบมาตรา ๖ (๖) หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง หรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๓ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๒/๔ โดยการนำตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ หรือตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ โดยไม่ขออนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓) ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ ในการตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปทำเพื่อประโยชน์ทางการค้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔) ผู้ใดฝ่าฝืนทำการศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามมาตรา ๔๖ หรือประกอบกิจการทำการศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง หรือประกอบกิจการทำการศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าภายหลังถูกเพิกถอนใบอนุญาต มาตรา ๕๔ วรรคสอง หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองที่ดินหรือปลูกหรือก่อสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือตัด โคน แผ้วถาง เผา หรือทำลายต้นไม้ หรือพฤษชาติอื่นหรือทำลายความหลากหลายทางชีวภาพหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ หรือขุดหาแร่ หิน ดิน หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน เหือดแห้ง เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสมุนไพร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ตามมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากพื้นที่คุ้มครองสมุนไพร หรืองดเว้นการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืน ตามมาตรา ๗๓ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕) ผู้ใดฝ่าฝืนมิไว้ในครอบครองซึ่งสมุนไพรควบคุมเกินกว่าจำนวนหรือปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดอยู่ในวันที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้สมุนไพรนั้นเป็นสมุนไพรควบคุม

แจ้งการครอบครองสมุนไพรรักษาคุณนั้นต่อนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว ตามมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๖) บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

(๘) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

(๙) บทเฉพาะกาล

๑) ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๒) บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๓) กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ